

INFORMACE Z ČESKÝCH ČASOPISŮ

Č. 8/2015

Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze.

Plné texty článků lze objednat v elektronické podobě prostřednictvím elektronické pedagogické knihovny (e-PK) <http://www.epk.cz/> nebo v papírové podobě e-mailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

Cesta ke vzniku Husova kultu v Kostnici / Blanka Zilynská -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Dějiny a současnost : kulturně historická revue -- ISSN 0418-5129 -- Roč. 37, č. 6 (2015), s. 18-21.

Dobová svědectví z průběhu koncilu a o životě v koncilním městě - Ulrich Richental a jeho kronika, kostnický deník Husova průvodce Petra z Mladoňovic, který zachytil velmi podrobně Husův pobyt v Kostnici. Po zbytek 15. století jsou doklady o reflexi Husa v Kostnici velmi vzácné. Později je vidět zájem o Husa ve zprávách cestovatelů, kteří Kostnicí projížděli. Nový podnět k oživení zájmu o Husa během reformace (Luther). Nástup protireformace přinesl pokusy Husovu památku pošpinit. V 18. století již měla Kostnice epiteton města, kde zemřel Jan Hus. Závěr 18. a počátek 19. století - vznik husovské tradice, jak ji známe dodnes (dobové předměty, poutní místa - nástup epochy českých národních poutí).

dějepis ; zájem ; tradice ; Hus, Jan, ; Hus, Jan, ; Kostnice ; kronika ; deník ; památky

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/444966>

2.

Cizinci, migrace, školství : výzvy nejen pro češtináře = Foreigners, Migration, EducationSystem : Challenges Not Onlyfor Czech LanguageTeachers / Václav Velčovský --cze

In: Český jazyk a literatura -- ISSN 0009-0786 -- Roč. 65, č. 5 (2014/2015), s. 226-231.

Migrace a navazující integrace cizinců kladou nové požadavky na školství, a to převážně na učitele předmětu český jazyk a literatura. Cílem příspěvku je shrnout údaje o emigraci do České republiky, naznačit její trendy do budoucnosti a

zároveň vyvodit možné důsledky pro výukovou praxi na českých školách. Patrná pasivita panuje v přípravě učitelů a ve stavu kurikul. Autor doporučuje publikace, které by mohly učitelům pomoci při přípravě a realizaci inkluzivní výuky a zároveň vyzývá ke konstruktivnímu dialogu mezi učiteli a odpovědnými institucemi.

školství ; systémový přístup ; přistěhovalectví ; přistěhovalec ; integrace žáka ; cizinecká politika ; vzdělávání cizinců ; čeština ; spolupráce ve výchově ; Česká republika ; práce učitele

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/444643>

3.

Čtenářská gramotnost v době moderních technologií / Luděk Heinz, Petra Pitelková -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy: 2

In: Moderní vyučování : časopis pro nové programy v českém základním školství -- ISSN 1211-6858 -- Roč. 21, č. 5-6 (květen-červen) (2015), s. 10-11.

Problematika čtenářství a čtenářské gramotnosti, jejich podpora ICT. Návod na zavedení čtenářství do praxe českých škol. Program Čtením a psaním ke kritickému myšlení. Konkrétní metody (myšlenková mapa, brainstorming, pětilístek, volné psaní aj.), techniky a strategie vzbuzující u žáků zájem o čtení. Čtenářské dílny. Možnosti propojení moderních technologií s čtenářskou gramotností, praktický příklad využití digitálního poznámkového bloku OneNote ve výuce. Činnost a vzdělávací nabídka pro školy společnosti ITveSkole.cz, o.p.s.

škola ; čtení ; čtenářství ; vyučovací metoda ; forma výuky ; myšlení ; tvořivost ; tvůrčí činnosti ; inovace ve vzdělávání ; vzdělávací technologie ; počítač ; moderní technologie ; digitální technologie

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/444422>

4.

Dyslexie - prověření hypotézy specifických procedurálních výukových obtíží na české populaci osob s dyslektickými obtížemi / Lenka Krejčová, Zuzana Bodnárová, Luděk Stehlík -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Psychologie pro praxi -- ISSN 1803-8670 -- Roč. 49, č. 3-4 (2014), s. 59-77.

V první dekádě tohoto století vzniká komplexnější pohled na poruchy učení, tzv. hypotéza specifických procedurálních výukových obtíží (SPLD). Tento přístup klade důraz na přesun od studia behaviorálních symptomů ke studiu neurálních systémů a prosazuje nutnost hledání jedné specifické oblasti, jež by mohla být příčinou vzniku dyslektických obtíží. Článek seznamuje s touto hypotézou a informuje, že v současné době je realizována kvaziexperimentální studie na populaci českých jedinců s dyslexií, která prověřuje její platnost.

dyslexie ; porucha učení ; hypotéza ; neurologie ; výzkum ; Česká republika ; přístup ; století 21

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/445115>

5.

Malá násobilka textově / Stanislav Trávníček -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy: 1

In: Rozhledy matematicko-fyzikální : časopis pro zájemce o matematiku, fyziku a informatiku -- ISSN 0035-9343 -- Roč. 89, č. 4 (2014), s. 27-31.

Príspevek ukazuje jednoduchý prípad analýzy textu a dešifrování na príkladu násobení. Ukázkový program umožňuje násobení v textovém režimu. Učivo je vhodné pro rozšíření výuky informatiky na základní a střední škole.

matematika ; výklad ; text ; informatika ; mezioborový přístup ; řešení úloh ; analýza ; didaktické využití počítače ; učivo ; základní škola ; střední škola ; násobení ; luštění ; doporučení ; rozšířená výuka

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/444886>

6.

MBTI: Lidé jsou různí. 1. díl / Ondřej Šteffl--cze

In: Moderní vyučování : časopis pro nové programy v českém základním školství -- ISSN 1211-6858 -- Roč. 21, č. 5-6 (květen-červen) (2015), s. 24-27.

Jak se různost lidí promítá/nepromítá do vzdělávací politiky. Typologie osobnosti MBTI (Myers-Briggs Type Indicator), popis čtyř hlavních nátur - idealisté, racionálové, hráči a strážci. Příklady, které mají ilustrovat typické situace a chování, upozornit na určité vztahy a zákonitosti. Vztahy v rodině a ve škole. Různé národy se různě učí, různě reagují na různé podmínky učení.

osobnost ; typologie ; povaha ; psychologie osobnosti ; chování ; psychologie chování ; vztah rodiče-dítě ; vztah učitel-žák ; komunikace ; školská politika

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/444459>

7.

Nechte se pozvat do snů svých dětí / Marta Helingerová -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy: 1

In: Psychologie dnes -- ISSN 1212-9607 -- Roč. 21, č. 7 (2015), s. 16-18.
Děti mají bohatší snový život než dospělí (pozitivní sny, fantastické a tvořivé sny, sny rušivého charakteru a noční můry). Sny jsou příležitostí, jak se dozvědět více o tom, jak dítě myslí, co prožívá, jak se utváří jeho vnitřní život. Mohou být materiálem, na kterém se dítě učí identifikovat svoje problémy a hledat řešení, rozvíjet svou fantazii, představivost, tvořivost i slovní zásobu. Důležitý je empatický přístup. Článek doplněn textem Jak zneškodnit noční můry.

dítě ; sen ; senzibilita ; psychika ; představivost ; psychoanalýza ; vztah rodiče-dítě ; vcítění ; rozvoj osobnosti ; imaginace

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/445339>

8.

Otázka - nejužívanější verbální komunikační prostředek / Vladimír Spousta -- cze -- Literatura u autora

In: Universitas : revue Masarykovy univerzity v Brně -- ISSN 1211-3387 -- Roč. 48, č. 1 (2015), s. 3-11.

Otázka jako didaktický fenomén. Autor textu považuje otázku za jeden z nejdůležitějších didaktických a diagnostických prostředků stimulace a aktivizace žáka, k navázání dialogu a probuzení jeho zájmu. V textu se zabývá problematikou otázky ze všech úhlů - verbální a nonverbální projev, srozumitelnost otázky, obsah, adresnost, klasifikační kritéria otázek, kdy a jak se tázat (formulace otázek), žákovské otázky, význam otázky, sociálně psychologické a sociálně pedagogické aspekty otázek. Otázce je věnována malá pozornost v graduální přípravě budoucích učitelů.

výuka ; kvalita vyučování ; otázka ; dialog ; pedagogická komunikace ; verbální komunikace ; dotazování ; rozvíjení schopností ; sociální komunikace ; pedagogická zkušenost ; vztah učitel-žák

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/444153>

9.

Povinná matematika u maturit je na spadnutí : pracovní návrh novely počítá i s návratem centrálního hodnocení písemek z češtiny / Petr Husník–cze

In: Učitel'ské noviny : týdeník pro učitele a přátele školy -- ISSN 0139-5718 -- Roč. 118, č. 14 (2015), s. 18-19.

Diskuse kolem maturitních zkoušek v návrhu novely školského zákona, matematika jako povinný třetí předmět ve společné části maturit, centrální hodnocení písemných prací z češtiny (názor J. Kostečky z Asociace středoškolských češtinářů Maturitní návrat do Evropy a k zdravému rozumu na s. 13). Hlavní zásady centrálního hodnocení. Důvody pro zavedení povinné matematiky. Opatření MŠMT a systém podpory, který má zvýšit motivaci žáků při vzdělávání v předmětu matematika a odstranit jejich obavy z matematiky. Úpravy v rámcových vzdělávacích plánech. Dvě fáze zavedení povinné matematiky. Úspěšnost/neúspěšnost žáků u maturity, průměrné výsledky v mezinárodních šetřeních matematické gramotnosti, celková neoblíbenost předmětu mezi žáky.

maturita ; závěrečná zkouška ; střední škola ; matematika ; povinný předmět ; hodnocení žáka ; zkušební systém ; čeština ; písemná zkouška ; návrh ; novela zákona

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/445114>

10.

Stávkovat možná začnou dřív rodiče : podle předsedy Asociace ředitelů gymnázií kvalita středoškoláků rapidně klesá / Jiří Kuhn ; [Autor interview] Petr Husník–cze

In: Učitel'ské noviny : týdeník pro učitele a přátele školy -- ISSN 0139-5718 -- Roč. 118, č. 14 (2015), s. 8-9.

Rozhovor s předsedou Asociace ředitelů gymnázií (AŘG) o kvalitě středního školství, o optimalizaci středoškolských kapacit (poloprázdné třídy většiny krajských škol) aj. Postoj asociace k reformě financování regionálního školství, problematika čerpání finančních prostředků z evropských fondů. Závěry celostátní konference AŘG, výzvy k systémovým změnám.

střední školství ; regionální školství ; střední škola ; síť škol ; počet žáků ; úbytek žáků ; slučování škol ; kvalita vzdělání ; financování ; přidělení finančních prostředků

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/445109>

11.

Trestní odpovědnost pedagogů / Jana Mahdalíčková -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy: 5

In: Řízení školy : odborný měsíčník pro ředitele škol -- ISSN 1214-8679 -- Roč. 12, č. 4 (2015), s. 19-21.

Príspevek je venovan současně právní úpravě problematiky, která se týká trestní odpovědnosti pedagogů. Výklad platné legislativy je doplněn paragrafovým zněním, komentářem a příklady k pochopení dané problematiky.

školská legislativa ; legislativa ; trestní právo ; odpovědnost ; vyučující personál ; učitel ; právní výklad ; paragraf ; komentář ; problém

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/444515>

12.

Učte se z papíru, ne z tabletu / Markéta Klempířová --cze

In: Rodina a škola [cze] -- ISSN 0035-7766 -- Roč. 62, č. 6 (2015), s. 12-13.

Informace o druhém ročníku konference Neurověda ve vzdělávání. Přednášky odborníků na téma biochemické procesy v mozku a jeho aktivizace při vzdělávacím procesu svým sdělením podporovaly moderní přístupy ke vzdělávání, ale nedoporučovaly směřování k digitalizaci výuky. Autorka sestavila z příspěvků konference návod, jak (se) efektivně učit a jak pracovat na rozvinutí potenciálu mozku: nebiflovat, kvalitně spát, eliminovat stres, prožívat pozitivní emoce, využívat hladinu alfa, používat papír, nikoli obrazovku, neznámkovat, nesoutěžít, s cizím jazykem začít co nejdříve.

konference ; vzdělávání ; inovace ve vzdělávání ; efektivnost vzdělávání ; vyučovací metoda ; forma výuky ; učení ; psychologie učení ; mozek ; rozvíjení schopností ; neurověda

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/444507>

13.

Vzdělávání a začleňování žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ) /

Kristýna Titěrová, Lukáš Radostný, Zuzana Janoušková, Klára Horáčková, Petra Vávrová –cze

In: Řízení ve školství : [publikace pro řídicí pracovníky ve školství] -- Roč. 23, č. 3 (2015), s. 24-30.

Kulturní a jazyková odlišnost představují významnou překážku ve vzdělávání. Společnost pro příležitosti mladých migrantů META informuje o současné situaci ve vzdělávání a začleňování žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ). Základním problémem je neexistence funkční koncepce výuky češtiny jako druhého jazyka, nedostatečná je materiální a metodická podpora žáků s OMJ, chybí jasná koncepce začleňování a vzdělávání žáků s OMJ. Článek poskytuje přehled vybraných navrhovaných opatření, jejichž implementace by měla vést k nastavení rovných příležitostí ve vzdělávání. V dalším textu je informace o soutěži Čeština je můj jazyk a projektu Škola, základ integrace.

vzdělávání ; čeština ; cizinec ; vzdělávání cizinců ; cizinecká politika ; vzdělávací možnosti ; integrace žáka ; koncepce ; mateřský jazyk ; systém výchovy a vzdělávání ; přistěhovalec ; rovnost možností ; META ; Česká republika ; inkluzivní vzdělávání ; inkluze

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/444300>

14.

Zemědělské podniky slibují atraktivní práci : v humpolecké škole žáci absolvují výuku na moderních technologiích i na čerstvém vzduchu / Petr Husník–cze

In: Učitelské noviny : týdeník pro učitele a přátele školy -- ISSN 0139-5718 -- Roč. 118, č. 13 (2015), s. 10-11.

Profil střední zemědělské školy v Humpolci (Česká zemědělská akademie). Vyučované obory vzdělání s maturitní zkouškou (čtyřleté a dvouleté nástavbové studium), např. chovatelství, agropodnikání, mechanizace a služby, a tříleté obory vzdělání s výučním listem - jezdec a chovatel koní, zemědělec-farmář aj. Využití pracovišť školního statku pro praktickou výuku žáků, závěrečná praxe probíhá i v zemědělských firmách. Spolupráce školy s Českou zemědělskou univerzitou. Osvětové akce propagující zemědělství v Humpolci, výchova dorostu.

střední odborná škola ; střední zemědělská škola ; zemědělství ; odborné vzdělání ; studijní obor ; učební obor ; školní statek ; odborná praxe ; spolupráce ; zemědělské vzdělávání ; vztahy mezi školami ; Humpolec

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/445087>

15.

Znalosti žáků o problémech rozvojových zemí / Milan Kubiátko, Veronika Koschová -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy: 2

In: Biologie, chemie, zeměpis : Časopis pro výuku přírodovědných předmětů na základních a středních školách -- ISSN 1210-3349 -- Roč. 24, č. 3 (2015), s. 133-136.

Výzkumné šetření znalostí žáků 2. stupně základní školy o rozvojových zemích. Jako výzkumný nástroj byl použit didaktický test, který obsahoval devět otázek (většinou s otevřenou odpovědí). Které země jsou rozvojové, jak žáci dokážou vysvětlit podstatu rozvojové spolupráce, zjišťování orientace žáků na mapě světa a ve vybraných pojmech spojených s problematikou rozvojových zemí (chudoba, korupce), problém nerovnosti mezi muži a ženami v rozvojových zemích. Závěr a využití v pedagogické praxi.

zeměpis ; učivo ; hospodářský zeměpis ; rozvojová země ; průzkum ; znalost ; mapa ; chudoba ; druhý stupeň ; didaktický test ; základní škola ; úplatkářství

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/444607>